

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Fővér 9 szám

Telefon: 42. szám.

Eliratokat nem adunk vissza.

Nyitvatartás minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
disztribútkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Matolai Etele temetése.

— máj. 17.

Megható gyászompával, őszinte részvétellel bucsuztatták vasárnap délután a vármegyeháza udvarán Matolai Etele, Zemplén vármegye feledhetetlen alispánját. Kegyeletes megemlékezések, szívekbe markoló szavak hangzottak el koporsója előtt, esetelvé annak a férfinak munkásságát, aki több mint öt évtizeden át állott a vármegye és a haza szolgálatában és akinek koporsója elé gyülekezett most Zemplén vármegye közönsége, hogy búcsút vegyen tőle. Zemplén vármegye boldog emlékeztető alispánjának távozása valóban mély gyász árnyékával borítja azokat, akik ismerték őt munkaerejének teljében, akik tudták, hogy mit értett vármegyenek közügyeiért, akik szerették és becsülték benne a puritán férfit, a klasszikus jellemű embert, aki előtt csak egy cél lebegett mindig: a haza, a közönség és a város érdeke. Mélyen megható és imponáns gyászszertartás, amelyről alábbi tudósításunk számol be:

Évek óta nem volt hasonlóan imponáns, méreteiben és minden külsőségeiben oly megkapó temetés Ujhelyben, mint a Matolai Eteleé. Délután 4 órakor elárasztotta a nép a vármegyeháza udvarát és az utcát is. Künn felsorakoztak a főgimnázium növendékei. A véletlen érdekessége, hogy a Kossuth-szobor alatt egy a tömeg által feltartóztatott orosz fogoly munkáscapat is végigszemlélte a szertartást. A város közönségén kívül a vidéki uriosztályból is sokan eljöttek. A nagyszámu rokonságon kívül ott láttuk gróf Mailáth Józsefet, Kossuth Lajost, Molnár Bélát, gróf Széchenyi Ernőt, Dókus Ernőt, stb.

A temetési szertartást Payer Ferenc esperes-plébános végezte fényes segédlettel, akik a délelőtti folyamán még a lakáson beszentelték a halottat.

A vármegye nevében Szirmai István t. főügyész mondott magasan szárnyaló beszédet, amely alatt alig maradt szem szárazon. A gyönyörű beszédet teljes egészében itt adjuk:

„Megnehezült az idők viharos járása felettünk.”

Idestova két esztendeje már, hogy lengő zászlók alatt, felbokrétázva, ajkukon nótvál meghalni mennek fiatal magyarok... Soha el nem képzelhető csatamezőkön marcangoló bennünket a háboru reánk uszított

bastiája és az alatt idehaza is „puszunk, veszünk.”

Ezrével hull el nemzetünk virága, új fényt, új dicsőséget árasztva a magyar névre és egyenként dőlnek ki az öregek, az aggok, régi dicsőségünk érdemkoszorúja bajnokai.

Elment, itt hagyott bennünket Matolai Etele is.

Hőfőher lelke visszarebbent alkotójához, tisztán, szeplőtlenül, nem vivén magával a föld porából, a földnek sarából még egy szemernyit sem, — koporsója pedig indulófélben az örök pihenés otthona felé.

De ne nyuljatok még a koporsóhoz! Hadd sirjam el felette az utolsó „Istenhozzád”-ot, hadd mondjam el a bánatos ígét, melyekkel Zemplén vármegye egész közönsége, minden egyes tisztviselője és összes alkalmazottai őt sirjába kísérik, mert szerette, tisztelte, becsülte őt e nagy vármegyének minden gyermeke nemzedékek óta, nevének varázsa, — olykor dalba szöve, — elhatott kunyhóba, palotába egyaránt.

Szerettük benne a tökéletes embert, ki lelkébe fogadván annak a nemzedéknek fenséges eszméit, mely a régi Magyarországból új Magyarországot, a „miseria plebs contribuens”-ből magyar nemzetet teremtett, mely a „jogegyenlőség” nemzetmegváltó elvét beiktatta törvényárunkba, ezekhez az eszmékhez utolsó leheletéig hűséges maradt. Az emberiség szent-séges jogaiért való nemzeti fellángolásnak vesta-tűzét lelkében kialudni soha nem engedte.

Jöhettek és jöttek is újabb áramlatok; osztályérdek, felekezeti elfogultság, nemzetiségi gyűlölködés, új jelszavak alatt új célok felé tereltek a nemzet felfogását: ő megmaradt a negyvenes évek tiszta szabadelvűsége mellett, melynek alapja az emberszeretet.

Am ez a szabadelvűség, polgártársainak megbecsülése és valóságos szeretete nemcsak politikai jelszó volt ő nála, hanem valóságos életprogram is. Ez irányította magánéletét, ez volt alapja hivatalos működésének is. Ez az életfelfogás a magyarázata az ő szerénységének, igénytelenségének, — mert hisz csak annyira tartotta magát, mint akarmelyik embertársát.

Pedig mennyivel különb volt igen sok másoknál. Mennyivel többet tudott kortársainál és minálunk gyarló epigonoknál! — Nemcsak egy hosszú élet tapasztalatai révén, hanem azért is, mert egész életén át sohasem szünetelt tanulni, korának legértékesebb elmekincseit elsajátítani. És sajátos, a tapasztalatoktól legalább is eltérő jelenség, hogy bár beszélt, tanult és irt a nyugati nemzetek nyelvén, ismerte azok történetét, irodalmát, gyönyörködött benne és magába szívta tanításaikból mindazt, ami az emberiség haladásának előidézője, továbbfejlesztője, — érzésében, gondolkodásában külső megjelenésében megmaradt mindig magyar-nak és csak magyarnak.

Politikai hitvallása is mindig a megaláztatást nem ismerő nemzeti politika volt és maradt mindhaláláig. De nem volt türelmetlen a politi-

kában. Nem azok közé tartozott, kik az ellenfél érveit meg sem hallgatják, hanem beérik azzal, hogy ellenfeleket egyszerűen hazaárulóknak nyilvánítják, ő türelmesen meghallgatta és erős meggyőződéssel, hatalmas tudással mindig cáfolni törekedett az ellenvéleményeket.

Rendületlenül hitt a nemzet igazságainak eljövendő győzedelmében, pedig még csak most, mikor már az ő szeméi meggyengültek a tisztalásra, következett be a nemzeti erő ama nagy próbatétele, melyből a magyar nemzet állami függetlenségének, szabadságának, örök életének újból kihajtania és mindenkorra erősödnie kell.

Ez volt az ő életének minden vágya, minden reménye, minden gondolatának, cselekedetének kitűzött vég-célja, — Mindenható Atyánk! ne tartsd sokáig vissza a napot, mely meghozza legjobb gyermeked szíve vágyának teljesülését.

Szerettük és tiszteltük benne a régi jó táblabíró, az önkormányzat féltékeny őrét, az igazságos alispánt, ki előtt, ha bírói széket ült, nem volt szegény, nem volt ügyefogyott, mert fenkölt lelke egyforma melegséggel karolta fel mindenkinek ügyét.

Szerettük benne — a szegény embert: mert hajh! beszédes volt ám ez a szegénység. Azt beszélte, azt hirdette, hogy Matolai Etele nemcsak önzetlen, puritán tisztviselő volt, hogy különböző díszes állásaiban még a kísértés sem férközhetett hozzá, hanem tanúságot tett az ő kiapadhatatlan jószíveről, aki szerény keresményét sohasem maga élvezte el.

Büszkék voltunk rá, a 48-as honvédre. A legendás idők közöttünk járó előalakjára, ki sohasem dicskedett a maga hőstetteivel, nem mutogatta sebeit, példájával mégis azt hirdette, azt tanította: csak az szereti igazán hazáját, aki kész életét is feláldozni érte.

És még mennyi érzést, mennyi gondolatot, mennyi édes emléket idéz fel az ő koporsója, nem lehet azt könnyek között, elszorult kebellet mind elmondani. Csak annyit még:

Ugy érzem, mintha messze Beszéknek erdőzugásából, valahonnan az Olyka-völgy ligeteiből, a Bodrog fűzeseiből, a Sajó partjáról, nagy Zemplénvármegyének minden kis zugából hangok suttognának felém: „Mond meg, hogy sohasem fogjuk őt elfelejteni:” úgy érzem, mintha ezer és ezer ember, kit körság, gyász, le nem küzdheté akadályok visszatartottak attól, hogy az ő végtisztességén megjelenjenek, azt kiáltanak felém a messze távoból: „Mond meg, hogy mi is úgy szerettük őt, mint akik koporsója mellett zokogtak.” — Látomásom támad, mintha távoli csataterükről zempléni harcosok, fiatal honvédek integetnének ide: „Isten veled, mi öreg bajtársunk, régi dicső honvéd.”

Én is ezt mondom:
Isten veled! Zemplénvármegye örökre meg fogja őrizni emlékedet!

Utána Domján Elek ág. ev. lelkész, a függetlenségi párt nevében bucsuzott a függetlenségi eszme törhetetlen bajnokától, meghajtotta előtte a zászlót és újra felesküdtött rá a párt nevében a nagy halott ravatalánál.

A koporsót a megye tisztvi-

selői tették a diszkocsira. Ezután hosszú ünnepi menetben vonult ki a gyászoló közönség a régi temetőbe, ahol a Matolai családi sírbolt van örökzöld fenyők között.

A dusan megrakott koszorú kocsik mögött a függetlenségi párt ment feketével bevont diszszászalájával. A koporsót a család követte, utána a megye tisztikara jött, majd a nagyközönség, mely teljes számban kikísérte a menetet.

A sírbolt előtt dr. Orbán Kálmán h. polgármester megindult szavakkal mondott végbúcsút a város felejthetetlen diszpolgára felett.

Aztán bezárták a kripta-ajtót és hazajöttünk mérhetetlenül szegényebben.

Az engesztelő szent misére másnap reggel gyűlt össze a rokonság a Plébánia-templomban.

(Matolai Etele életrajza.)

Zolnai és nagyszalátnyai Matolai Etele 1825. május 31-ikén született Sátoraljaujhelyben. A gimnáziumot szülőhelyén végezte: mindig első emi-nens volt. Bölcséleti és jogi tanulmányait a pesti egyetemen végezte el. 1847-ben közügyvédi s 1848-ban váltó-ügyvédi oklevelet nyert. Ezen évben fegyvert fogott és a fegyverletételéig századosi rangra emelkedett. Segéde volt Lázár Vilmosnak, az Aradon kivégezett honvéd ezredesnek. — Utóbb 1860-ig ügyvédskodott. Ekkor Zemplénvármegye megválasztotta II. alispánjává, majd ezen hivatal megszűntével, 1871. dec. 28. a sátoraljaujhelyi kerület országgyűlési képviselője lett; 1875-ben pedig ismét alispánvá választott, az 1878., 1883. és a következő tisztújításokon pedig ezen állásában megerősített, míg nem 1902-ben nyugalomba vonult.

Atyja, Gábor nagy gondal nevelte. Erről a Gáborról mondja Horváth Mihály, hogy Zemplénvármegyében, különösen 1823-ban az alkotmányra intézett merénylet elleni védelemben báró Vécsey Pállal együtt az ellenzékét vezetve, őre volt az alkotmányoknak. A család ellenzéki szel-leme messzebbre is visszanyulik. — Matolai Pált 1736-ban hóhér ölte meg, mert a szatmári békekötésben meg nem nyugodva, új felkelést kísérelt meg. Edes anyja, Nedeczky Zsófia is nagyműveltségű nő volt, akinek atyja, János 20 éven át Zemplénvármegye alispánja. Alispáni familia. Nagyatyja s annak fia Zobszthy Ferenc és Gyula, utóbbi nővérének fia, Gulácsy István valamennyien alispánok Beregben.

1847. előtt Kardos nevű eperjesi ügyvéd irodájában segédkezett, majd az ügyvédi diploma megszerzése után gróf Andrássy Gyula főispán titkára lett. Abban az időben dörögött meg az első ágyu és Matolai elsőnek lépett be a nemzetőrségbe; a megyei nemzetőrség 3. századából a másodikba. Akkor már hire jött a Jellasi pákozdi kudarcának és a fiuk vígan indultak Pestnek, ahol vezetősüket gróf Andrássy Gyula vette át. Matolai először a sowedhái ütközetben vett részt, amelyet „Visszaemlékezésim” c. művében oly jelentőségűnek ír le, hogy sikere eldöntötte volna az egész hadjárat sorsát; a siker pedig úgy lett volna biztosítva,

ha akkor támadnak Jellasiak, amikor az Auersberggel és Windisch-Grätznel még nem egyesült s amikor Bécs még nem adta meg magát. A téli visszavonulás alatt utóbb Lázár Vilmos százados mellett, Kazinczy Lajos parancsnoksága alatt Matolai utászörztemester lett. 1849. újév napján mint szállásainál Pestre jön, amely akkor a móri szerencsétlen ütközet hatása alatt áll és az országgyűlés alkudozó küldöttséget meneszt Windisch-Grätzhez. Matolai tréfásan azt szokta volt mondani, hogy Windisch-Grätz mentette meg a nemzet becsületét az által, hogy a magyarokkal, a rebellekkel nem bocsátkozott alkudozásba. Utóbb zászlóalj-segéd lesz Kis Ferenc utász-százados mellett. Jan. 4-én Pestet kardcsapás nélkül feladják. 8-án Czegléden Kazinczy Lajos közli vele hadnagyi kinevezését. Majd a móri vereség folytán előállott tisztihányi folytán már 18-ikán főhadnagy lett és a parancsnoki iroda igazgatója.

Fáradságos, lehangoló, kórházzal súlyosbított hátrálások közt az ország közepéig húzódtak már le és Lázár zászlóalja Nagykőrösön táborozott, amikor jul. 16-án századosává lett Matolai.

Jul. 21-én lovasságunkat az orosz Tápó-Szelén szétverte, az aug. 8-iki szőregi ütközetben is, ahol Matolai csak nehezen menti meg életét.

Még egy szomorú fejezete van a Matolai ragyogó honvédpályájának. Részt vett Temesvár ostromában. Ennek felszabadításától várta Dembinszki a döntő fordulatot. Akkor már Görgey serege igen leapadt és Bem erdélyi serege szét volt verve. — Aug. 9-én Dembinszkitől Bem vette át a vezérletet. Kmetty és Guyon hősiességgel küzdöttek, — de hiába. A temesvári kudarcért Matolai Derbinszkin kívül Bemet és Perczel Mórt okolja. Bem sebesülten menekült egy kocsiágyban, Matolai is vele volt. A vesztett csata után Bem még Desseffy Aristidet a lovasság, Lázár Vilmost a gyalogság újjászervezésével bízta meg. De még azon napon két parlamentair elhozta a világi fegyverletétel hírért, ami Bemet fegyverletételre kényszerítette.

A szabadságharc leveretése után Matolai ügyvédkedett. 1855-től kezdve Brezenheim Ferdinánd Schwarzenberg Karolina hercegnő jogtanácsosa volt. A hercegnő kedvelte őt, de attiláját nem s azért Sárospatakon (de csak is ott) mindig frakkba öltöztött át a konferenciákhoz. A herceg is nagyon kedvelte; csak azt nem tudta megbocsátani neki, hogy nem dohányzott, nem kártyázott, nem táncolt. Itt említjük meg, hogy Matolai egyetlen nem szellemi szórakozása a vadászat volt. — Gróf Bombellesnek is ügyvédje volt rövid ideig; utóbb gr. Andrássy Gyulának is. Mindig büszke volt rá, hogy az éjszakán is ott volt véletlenül, mikor ifj. Andrássy Gyula gr. született. — Nem pályának, csak kenyérkeresetnek tekintette az ügyvédséget. Ezért van az, hogy a kir. táblai ülnöki és egyéb állásokat kínáló miniszterelnöki kegyet következetesen visszautasítja. Az akkor még balközépi Tisza Kálmán jóindulatát képviselősege alatt teljes mértékben kinyerte képzettségével.

Matolai 1865-ben házasodott meg, özv. Szikszayné Szerdahelyi Amáliát vette el. Akik családi életét közelebről ismerték, a gyöngéd férj mintaképének mondják. Két leánykaja korán elhalt: Mariska 3, Zsófia 18 éves korában.

Politikai pályájának legnagyobb mozzanata az, amikor a sátorlajauhelyi választás kerület gróf Lónyay Menyhért akkori miniszterelnökkel szemben 1871-ben képviselőjévé választotta.

Matolai 35 éven át volt alispán. A megyei önkormányzat volt az ország függetlensége mellett lelke másik ideálja. Es alispáni pályán ennek az ideálnak élt mindennek felett. Kimutatta történelmi példákkal, hogy a megerendés bástyája az alkotmány-

nak és megmutatta saját példájával, hogy a megerendés kivirágzása az alispáni állás. Matolai az alispáni állást olyan önálló, független, a felelősség sulya alatt olyan kikristályosodott férfilelkű európai magyar tisztviselő-típusnak mutatja be, aminőhöz foghatót az államosítás soha se fog termelni.

Meg is becsülte őt nemcsak a megye, de az egész ország is.

— máj. 17.

♂ Szinyei Merse István főispánunkat Szent István renddel tüntette ki a király. Nemcsak vármegyénk egész közönségének, de messze földeknek, ahol Szinyei Merse Istvánban a páratlan tetterejű és képességű hazafiát a nemzet legjobbjai között értékelik, örömhirt hozott a hivatalos lap vasárnapi száma, mely Ófelségének egy kiválóan meleg hangú, ki-tüntetett kéziratát közli, melylyel vármegyénk főispánjának a legszebb és legelőkelőbb magyar kitüntetés, a Szent István rend kiskeresztjét adományozza. A legfelsőbb kézirat a következőképen hangzik:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére Szinyei Merse Istvánnak, Árva és Zempléni vármegyék főispánjának, kormánybiztosi állásából való felmentése alkalmából, kiválóan buzgó és eredményes közhivatali működésével szerzett kitűnő érdemei elismerésül, Szent István rendem kiskeresztjét díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1916. évi május hó 8-án.

Ferencz József s. k.

Báró Reszner Ervin s. k.

Főispánunk magas kitüntetése büszkeséggel és örömmel tölti el vármegyénk minden tagját s mindnyájan lelkesen köszöntjük ebből a ritka alkalomból főispánunkat, aki aránylag rövid ittműködése óta oly teljes mértékben, párt- és minden egyéb különbség nélkül megnyerte a zempléni sziveket.

A VILÁGHÁBORU.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

Nagy győzelmek az olaszok felett.

Hadseregünk offenzívába lépett.

Budapest, máj. 16.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz és délkeleti hadszíntér:

Nines újabb esemény.

Olasz hadszíntér.

A tüzérségi harcok sok helyen nagy hevességgel fejlődtek ki. A doberdói fensik szakaszán a bevált égeri népfelkelő ezred Monfalconetól keletre, benyomult az olaszok árkaiba, 5 tisztet és különböző lovazredből való 150 főnyi legénységet elfogott és egy gépfegyvert zsákmányolt.

San Martinótól nyugatra tegnapelőtt elfoglalt állásunkat az ellenség minden aonak visszahódítására irányuló erőfeszítései dacára, megvédtük és megerősítettük; itt 3 tisztet és 150 főnyi legénységet fogtunk el, 1 gépfegyvert, sok egyéb hadiszert zsákmányoltunk.

Ma reggel ellenséges repülők Konstanjevicára és több világosan megjelölt egészségügyi intézetre bombákat dobtak le, anélkül azonban, hogy kárt okoztak volna.

A görzi hídfőnél, Plavanál és a Tonale-szakaszon tüzérségünk az ellenség fedezékét erőteljes tűz alatt tartotta. Ezen a harevonalon különböző gyalogsági vállalkozások során 1 tisztet és 116 főnyi legénységet fogtunk el.

A karinthiai harevonalon, jó látási viszonyok mellett szintén élénk tüzérségi harcok fejlődtek ki. Pontablánál csapataink a bersaglieri osztagok között gyalogsági harc alakult ki. A Dolomitokon, a Col di Lana és Tre Sassi-területen levő állásaink ellen intézett több olasz támadást vertünk vissza.

Déliroiban csapataink ellenállhatatlan erejű tüzérségi tüzhátas támogatása mellett elfoglalták az Armenterra-gerincen (a Sugana-völgytől délre) a vilgerauthi-fensíkon, a Terragnolo-völgytől északra és Rovrelltől (Rovereto) délre az ellenség első állásait. Ezekben a harcokban 65 tisztet, köztük 1 ezredest és több mint 2500 főnyi legénységet fogtunk el, 11 gépfegyvert és 7 löveget zsákmányoltunk.

1 ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Jegyzések a negyedik hadikölcsönre.

— máj. 17.

A most kibocsátásra kerülő hadikölcsön — ép úgy, mint az előzőknél — a pénzügyi kormány nagy súlyt helyez arra, hogy a jegyzés céljaira elsősorban a gyümölcsözetlenül heverő tőkék mozgósíttassanak. E holt tőkék ekként a közgazdasági élet esztornájába visszavezetve, életre kelnek és egyaránt megbecsülhetetlen szolgálatot tesznek nemzetünk élet halál harcának győzelmes befejezéséhez és jövő pénzügyi politikánk új alapra helyezése érdekében. Egyben azonban a busás kamatnyújtás által nagy és biztos hasznót juttatnak széles néprétegek heverő tőkéiknek. De kétségtelen, hogy a teaurált pénzeszközök mellett a közönség a takarékpénztári betéteket is igyekezni fog a szembeszökően kedvező feltételek mellett kibocsátásra kerülő kölcsön jegyzésére igénybe venni.

A pénzügyi uralkodó nagy bőség és a háború által nagy mértékben korlátozott tőkekihelyezési lehetőség — eltekintve az orosz és szerb betérés által sújtott néhány megyét és várost — ezáltal teljesen feleslegessé tett minden intézkedést a takarékbetétek védelmére, illetőleg a takarékpénztárakba elhelyezett tőkék elvonásának korlátozására. A negyedik hadikölcsön jegyzésére tehát a takarékbetétek — a kikötött felmondási idő épségben tartása mellett — a moratóriumra való tekintet nélkül — korlátlanul igénybe vehetők. Azok azonban, akik 1914. évi augusztus elseje előtt betéti könyvre elhelyezett pénzüket kívánják ily célra fordítani, tartoznak annál az intézetnél vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnek közvetítésével jegyezni, amelyenél betétjüket elhelyezték.

A pénzügyi intézetek már az első hadikölcsön hazafias lelkesedéssel állottak a nagy nemzeti fontosságú ügy szolgálatába és saját érdekeik háttérbe szorításával, alig vették igénybe a betétek védelmére biztosított korlátozásokat, sőt mindenképen igyekeztek kezére járni a hadikölcsönre jegyezni akaróknak. Ennek az egyetemes érdeket szolgáló szempontnak követése a legjobb üzleti politikának bizonyult, mert a hadikölcsön révén az államkincstárba összpontosított tőkék — köztük a teaurált pénzek százmilliói is — a hadsereg szükségleteinek be-

szerezése révén újra visszakerültek gazdasági életünk vérkeringésébe és gazdasági életünk megelevenítették.

Ezzel visszatért a háború előtti szakában megriadt közönség bizalmába is és a pénzügyi intézetek immár nemcsak a rohamosan fokozódó betétek meggyőzését keresni. Innen van az, hogy a negyedik hadikölcsön pénzügyi intézetek szinte kapóra jött és sokmillió jegyzésekkel nemcsak saját, hanem a rohamosan fokozódó betétek meggyőzését keresni. Innen van az, hogy a negyedik hadikölcsön pénzügyi intézetek szinte kapóra jött és sokmillió jegyzésekkel nemcsak saját, hanem a rohamosan fokozódó betétek meggyőzését keresni. Innen van az, hogy a negyedik hadikölcsön pénzügyi intézetek szinte kapóra jött és sokmillió jegyzésekkel nemcsak saját, hanem a rohamosan fokozódó betétek meggyőzését keresni.

Emléket a hősöknek.

— máj. 17.

A tavaszi napsugár szivárvány színeivel pompázik a mezők végtelenjein. És felébrednek az alvó természetben pedig felharsan az Élet, a béke szózata. Szent misztériumok, földöntúli boldogságok csodás fantomok víziós körtáncát az Élet, a maga fenséges, minden letipró natalmával. És az Élet zúdúlé a szent tavaszban megfátaltatja a lelkék örök mámorát, tüzzörszínnyilnak szerte a mezőkön: ünnepe üli a hatalmas Élet.

... És eljönnek a szomorú, fájdó éjszakák, borongós félelmek vészt soló csendjében halk sikolyok szállnak az aetheren. És a csontos kezű Halál mindent elseprő kaszája borzalmas zizegessel aratja dus kalászat Embervér esordul kaszája alatt. Száz ezrek s millió vére hullik. És a borzalmas Halál tovább-tovább arat és halszik és pusztulnak, kinban, fájó lombban: a nyugok, a nemesek, a hősök: az emberek... Győzött a Halál a hatalmas Élet felett, győzött a nemlét az örök lét felett és tovább látjuk, mint pusztulnak sorra ezrek. És mind a vér, a szent Életek szénese, milliók fájdalma, könnye, gyász, gyermekek jajja, anyák gyötrémei, szegények pusztulása, kulturális összeomlása és mind-mind a fájó nagy csapások egyetlen kuféje: a Háború.

Harcok dúlnak szerte a világon borzalmas, gigászi, hatalmas összeütközések, a modern kor Heroszai küzdelmeinek. És e szent, nagy küzdelemben a nagy világegés közepette, mint egy gyönyörű oázis a végtelen sivatagban, diszlik büszkén, fenségesen hatalmasan egy nemzet, kiemelkedik az óriások között egy nép: a magyar. Évezredek küzdelmeink, eltitkolt fájdalmaink, elfojtott vágyunk, szesz akarásaink tombolva törnek elő, lelkünk szabaddá lett, ismét előállottunk diszes palástban, ünnepi mezben; egy világ szem fordult mifelénk, bonyolult ismét lások, ismét gyönyörködjenek egy hatalmas lelkű nemzet első küzdelmében. És sorompóba állt a nemzet, apa fiával együtt szállt a harcba, elszántan, bátran, féltelenül nem ismerve, vad lendülettel rohantak a küzdelemben és győztek és csőszéget arattak, — a lelkünk sirtó nagy boldogságtól, látva a lázat, nagy energiát ismét kitörni, amely egy évezredek mult borzalmas küzdelmeiben már-már holtak hittünk.

... De az örömben lassan kint fájó sóhajok, nehéz könnyek, fojtott zokogások törtek elő, majd fájdalom ült lelkünkre, látván, meglesnek el legjobbjaink a szörnyű mészárosban; elesnek testvéreink, atyáink szeretteink és vérük megöntözi az alma matert. Vér es megint csak pusztulás, Halál, szabad menedéket adó háború, de a mieink nem pánna meg a gigászi harcban, hanem előre elszántan, fanatikus bátorsággal a tűzbe: ahol a Halál fogad.

... És ismét csend lesz a mezőkön, elül a harci zaj, a hősök elszáll a végtelenbe, hol a fájdalom és gyász honol. Szívünkben pedig

marad az szívünkben

jük örök

Az e

élnék, n

emlékeke

hirdessék

véve a

A ke

történt;

esett hős

lalat a

megöröki

szerte az

táblák es

radandó

a táblák

az emléke

az eget

örökké:

zelem fia

S

** A

ben Fod

den lehe

lozsvári

cos komi

tag, aki

kokban

egyik le

kusa a v

rangu az

a társula

már csak

társulat

vészieset

értésülün

lül, — l

zönségne

jesül és

ezred ze

valamely

rint a ke

ban, Leh

rettjében

** F

mer Jenő

és főren

nésakad

az alkala

tisztelet

retében k

Jenő egy

nek, aki

sőrangú

mtndig l

deru irá

szük, h

örömmel

sulat ün

sei fogja

szertü m

** A

nap este

Jenő, a

komikus

repben a

vánítása

bert Bös

csak nag

sikeréhe

Jenő, Té

** T

kiválóbb

pompás

ujhelyi

Császár

kedvence

elég volt

rosszabb

ház, lelk

darabot.

várakozó

uttal is

máncsal

moglehet

A közön

nepelte.

tályosai

Zikó és

Könnyez

sággal k

ha akkor támadnak Jellasiche, amikor az Auersberggel és Windisch-Grätzrel még nem egyesült s amikor Bécs még nem adta meg magát. A téli visszavonulás alatt utóbb Lázár Vilmos százados mellett, Kazinczy Lajos parancsnoksága alatt Matolai utászörzömester lett. 1849. újév napján mint szállásainál Pestre jön, amely akkor a móri szerencsétlen ütközet hatása alatt áll és az országgyűlés alkudozó küldöttségét meneszt Windisch-Grätzhez. Matolai tréfásan azt szokta volt mondani, hogy Windisch-Grätz mentette meg a nemzet becsületét az által, hogy a magyarokkal, a rebellekkel nem bocsátkozott alkudozásba. Utóbb zászlóalj-segéd lesz Kis Ferenc utász-százados mellett. Jan. 4-én Pestet kardesapás nélkül feladják. 8-án Czegléden Kazinczy Lajos közli vele hadnagyi kinevezését. Majd a móri vereség folytán előállott tisztihány folytán már 18-ikán főhadnagy lett és a parancsnoki iroda igazgatója.

Fáradságos, lehangelő, korával súlyosbított hátrálások közt az ország közepéig huzódtak már le és Lázár zászlóalja Nagyőrösön táborozott, amikor jul. 16-án századossá lett Matolai.

Jul. 21-én lovasságunkat az orosz Tápió-Szelén szétverte, az aug. 8-iki szőregi ütközetben is, ahol Matolai csak nehezen menti meg életét.

Még egy szomorú fejezete van a Matolai ragyogó honvédpályájának. Részt vett Temesvár ostromában. Ennek felszabadítását várta Dembinszki a döntő fordulatot. Akkor már Görgey serege igen lepadt és Bem erdélyi serege szét volt verve. — Aug. 9-én Dembinszkitől Bem vette át a vezérletet. Kmetty és Guyon hősiességgel küzdöttek, — de hiába. A temesvári kudarcért Matolai Dembinszkin kívül Bemet és Perczel Mórt okolja. Bem sebesülten menekült egy kocsi aljában, Matolai is vele volt. A veszített csata után Bem még Dessewffy Aristidét a lovasság, Lázár Vilmost a gyalogság újjászervezésével bizza meg. De még azon napon két parlamentaire elhozza a világiós fegyverletétel hírért, ami Bemet fegyverletételre kényszerítette.

A szabadságharc leveretése után Matolai ügyvédkedett. 1855-től kezdve Brezenheim Ferdinánd Schwartzberg Karolina hercegnő jogtanácsosa volt. A hercegnő kedvelte őt, de attól látja nem s azért Sárospatakon (de csak is ott) mindig frakkba öltözött át a konferenciákhoz. A herceg is nagyon kedvelte; csak azt nem tudta megbocsátani neki, hogy nem dohányzott, nem kártyázott, nem táncolt. Itt említjük meg, hogy Matolai egyetlen nem szellemi szórakozása a vadászat volt. — Gróf Bombellesnek is ügyvédje volt rövid ideig; utóbb gr. Andrássy Gyulának is. Mindig büszke volt rá, hogy az éjszakán is ott volt véletlenül, mikor ifj. Andrássy Gyula gr. született. — Nem pályának, csak kenyérkeresetnek tekintette az ügyvédséget. Ezért van az, hogy a kir. táblai ülnöki és egyéb állásokat kínáló miniszterelnöki kegyet következetesen visszautasítja. Az akkor még balközépi Tisza Kálmán jóindulatát képviselője alatt teljes mértékben kinyerte képzettségével.

Matolai 1865-ben házasodott meg, özv. Szikszayné Szerdahelyi Amáliát vette el. Akik családi életét közelebből ismerték, a gyöngéd férj mintaképének mondják. Két leánykája korán elhalt: Mariska 3, Zsófia 18 éves korában.

Politikai pályájának legnagyobb mozzanata az, amikor a sátoraljaujhelyi választókerület gróf Lónyay Menyhért akkori miniszterelnökkel szemben 1871-ben képviselőjévé választotta.

Matolai 35 éven át volt alispán. A megyei önkormányzat volt az ország függetlensége mellett lelke másik ideálja. És alispáni pályán ennek az ideálnak élt mindenképp felett. Kimutatta történelmi példák, hogy a megyerendszer bástyája az alkotmány-

nak és megmutatta saját példájával, hogy a megyerendszer kivirágása az alispáni állás. Matolai az alispáni állást olyan önálló, független, a felelősség sulya alatt olyan kikristályosodott férfilelkű európai magyar tisztviselő-típusnak mutatja be, aminőhöz fogható az államosítás soha se fog termelni.

Meg is becsülte őt nemcsak a megye, de az egész ország is.

— máj. 17.

♂ Szinyei Merse István főispánunkat Szent István renddel tüntette ki a király. Nemesek vármegyénk egész közönségének, de messze földeknek, ahol Szinyei Merse Istvánban a páratlan tetterejű és képességű hazafit a nemzet legjobbjai között értékelik, örömhirt hozott a hivatalos lap vasárnapi száma, mely Öfelségének egy kiválóan meleg hangú, kitüntető kéziratát közli, melylyel vármegyénk főispánjának a legszebb és legelőkelőbb magyar kitüntetés, a Szent István rend kiskeresztjét adományozza. A legfelsőbb kézirat a következőképpen hangzik:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére Szinyei Merse Istvánnak, Árva és Zemplén vármegyék főispánjának, kormánybiztosi állásából való felmentése alkalmából, kiválóan huzgó és eredményes közhivatali működésével szerzett kitűnő érdemei elismerésül, Szent István rendem kiskeresztjét díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1916. évi május hó 8-án.

Ferencz József s. k.

Báró Reszner Ervin s. k.

Főispánunk magas kitüntetésre büszkeséggel és örömmel tölti el vármegyénk minden tagját s mindnyájan lelkesen köszöntjük ebből a ritka alkalomból főispánunkat, aki aránylag rövid ittműködése óta oly teljes mértékben, párt- és minden egyéb különbség nélkül megnyerte a zempléni szíveket.

A VILÁGHÁBORU.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

Nagy győzelmek az olaszok felett.

Hadseregünk offenzívába lépett.

Budapest, máj. 16.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz és délkeleti hadszíntér:

Nincs újabb esemény.

Olasz hadszíntér.

A tüzérségi harcok sok helyen nagy hevességgel fejlődtek ki. A doberdói fensik szakaszán a bevált égeri népfelkelő ezred Monfalconetól keletre, benyomult az olaszok árkaiba, 5 tisztet és különböző lovasezredből való 150 főnyi legénységet elfogott és egy gépfegyvert zsákmányolt.

San Martinotól nyugatra tegnapelőtt elfoglalt állásunkat az ellenség minden annak visszahódítására irányuló erőfeszítései dacára, megvédtük és megerősítettük; itt 3 tisztet és 150 főnyi legénységet fogtunk el, 1 gépfegyvert, sok egyéb hadiszert zsákmányoltunk.

Ma reggel ellenséges repülők Konstanjevicára és több világon megjelölt egészségügyi intézetre bombákat dobtak le, anélkül azonban, hogy kárt okoztak volna.

A görzi hídfőnél, Plavanál és a Tonale-szakaszon tüzérségünk az ellenség fedezékait erőteljes tűz alatt tartotta. Ezen a harcvezetésen különösen gyalogsági vállalkozások során 1 tisztet és 116 főnyi legénységet fogtunk el.

A karinthiai harcvezetés mellett szintén élénk tüzérségi harcok fejlődtek ki. Pontablánál csapataink a bersaglieri osztagok között gyalogsági harc alakult ki. A Dolomitokon, a Col di Lanaki. A Tre Sassi-területen levő állásaink ellen intézett több olasz támadást vertünk vissza.

Déli-tiroiban csapataink ellenállhatatlan erejű tüzérségi tűzhatás támogatása mellett elfoglalták az Armenterra-gerincen (a Sugana-völgytől délre) a vilgereuthi-fensíkon, a Terragnolo-völgytől északra és Rovrelltől (Rovereto) délre az ellenség első állásait. Ezekben a harcokban 65 tisztet, köztük 1 ezredest és több mint 2500 főnyi legénységet fogtunk el, 11 gépfegyvert és 7 löveget zsákmányoltunk.

1 ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Jegyzések a negyedik hadikölcsönre.

— máj. 17.

A most kibocsátásra kerülő hadikölcsönél — ép úgy, mint az előzőknél — a pénzügyi kormány nagy súlyt helyez arra, hogy a jegyzés céljaira elsősorban a gyümölcsötlenül heverő tőkék mozgósíttassanak. E holt tőkék ekként a közgazdasági élet esztornáiba visszavezetve, életre kelnek és egyaránt megbecsülhetetlen szolgálatot tesznek nemzetünk élet halál harcának győzelmes befejezéséhez és jövő pénzügyi politikánk új alapra helyezése érdekében. Egyben azonban a busás kamattörvény által nagy és biztos hasznot juttatnak széles néprétegek heverő tőkéknek. De kétségtelen, hogy a teaurált pénzügyi eszközök mellett a közönség a takarékpénztári betéteket is igyekezni fog a szembeszökően kedvező feltételek mellett kibocsátásra kerülő kölcsön jegyzésére igénybe venni.

A pénzügyi uralkodó nagy bőrség és a háború által nagy mértékben korlátozott tőkekihelyezési lehetőség — eltekintve az orosz és szerb betörés által sújtott néhány megyét és várost — ezáltal teljesen feleslegessé tett minden intézkedést a takarékbetétek védelmére, illetőleg a takarékpénztárakba elhelyezett tőkék elvonásának korlátozására. A negyedik hadikölcsön jegyzésére tehát a takarékbetétek — a kikötött felmondási idők épségben tartása mellett — a moratóriumra való tekintet nélkül — korlátlanul igénybe vehetők. Azok azonban, akik 1914. évi augusztus elseje előtt betéti könyvre elhelyezett pénzüket kívánják így célra fordítani, tartoznak annál az intézetnél vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnek közvetítésével jegyezni, amelyenél betétjüket elhelyezték.

A pénzügyi intézetek már az első hadikölcsönél hazafias lelkesedéssel állottak a nagy nemzeti fontosságú ügy szolgálatába és saját érdekeik háttérbe szorításával, alig vették igénybe a betétek védelmére biztosított korlátozásokat, sőt mindenképpen igyekeztek kezére járni a hadikölcsönre jegyezni akaróknak. Ennek az egyetemes érdeket szolgáló szempontnak követése a legjobb üzleti politikának bizonyult, mert a hadikölcsön révén az államkincstárba összpontosított tőkék — köztük a teaurált pénzek százmilliói is — a hadsereg szükségleteinek be-

szerezése révén újra visszakerültek gazdasági életünk vérkeringésébe és üzleti életünket megelevenítették.

Ezzel visszatért a háborúszakában megriadt közönség bizalma is és a pénzügyi intézetek immár betétek elszivárgásától félnék, hanem a rohamosan fokozódó betétek mennyiségét keresni. Innen van az, hogy a negyedik hadikölcsön pénzügyi teinknek szinte kapóra jött és milliók jegyzéseket nemcsak saját, hanem a közönségnek is megőrzésére, hanem betevőknek is kétségesen nyújtottak támogatást, hogy nál nagyobb összegeket jegyezzenek a hadikölcsönre.

Emléket a hősöknek

A tavaszi napsugár szívtáncol színeivel pompázik a mezők vörösei. És felébrednek az alvó természetben pedig felharsan az Élet, a béke szózata. Szent máriumok, földöntúli boldogságok, csodás fantomok víziós költés az Élet, a maga fenséges, mindent letipró natalmával. És az Élet dülése a szent tavaszban megfárad a lelkék örök mámorát, tüdőnyilnak szerte a mezőkön: ünnepi üli a hatalmas Élet.

... És eljönnek a szomorú éjszakák, borongós félelmek vesztelő csendjében halk sikolyok szólnak az aetheren. És a csontos Halál mindent elséprő kaszója zalmas zizegéssel aratja dus kálde. Embervér esordul kaszója alatti. Szerekek s millió vére hullik. És a zalmas Halál tovább-tovább arat halnak és pusztulnak, kinban, fáj lomban: a nagyok, a nemesek, a sők: az emberek... Győzött a Halál a hatalmas Élet felett, győzött a lét az örök lét felett és tovább-lyik a harc, tovább a emberé. látjuk, mint pusztulnak sorra. És mind a vér, a szent Életek győzése, milliók fájdalma, könyve, szá, gyermekek jajja, anyák gyömei, szegények pusztulása, kutyák összeomlása és mind-mind a fájó csapások egyetlen kuffeje: a Halál.

Harcok dúlnak szerte a világon borzalmas, gigászi, hatalmas összecsapások, a modern kor Heroszai küzdelmei. És e szent, nagy küzdelemben a nagy világégés közepette, mint a gyönyörű óázis a végtelen tagban, diszlik büszkén, fenségesen hatalmasan egy nemzet, kiemelked a óriások között egy nép: a magyar. Évezredek küzdelmeink, eltitkolt dalmaink, elfojtott vágyunk, akarásaink tombolva törnek elő, küzdelem lett, ismét előállt a diszes palastban, ünnepi mezben a világ szeme fordult mifelénk, ismét lásák, ismét gyönyörködnek egy hatalmas lelkű nemzet első küzdelmében. És sorompóba áll a nemzet, apa fiával együtt szállt harcra, elszántan, bátran, féltelen nem ismerve, vad lendülettel robbant a küzdelemben és győztek és csőszéget arattak, — a lelkünk nagy boldogságtól, látva a lázas nagy energiát ismét kitörni, amely egy évezredek mult borzalmas küzdelmeiben már-már holtan lassan...

... De az örömmünkben lassan kint fájó sóhajok, nehéz könnyek, fojtott zokogások törtek elő, majd fájdalom ült lelkünkre, látván, esnek el legjobbjaink a szörnyű tusában; elesnek testvéreink, szeretteink és vérük megöntözték alma matert. Vér és megint csak pusztulás, Halál, szabad nem dülő háború, de a miénk nem panna meg a gigászi harcban, nek előre elszántan, fanatikus sággal a tűzbe: ahol a Halál könn, elül a harci zaj, a hősök elszáll a végtelenbe, hol a és gázsz honol. Szívünkben p...

ha akkor támadnak Jellasiche, amikor az Auersberggel és Windisch-Graetzal még nem egyesült s amikor

nak és megmutatta saját példájával, hogy a meyerendszer kivirágása az alispáni állás. Matolai az alispáni állás.

Ma reggel ellenséges repülők Konstanjevicára és több világosan megjelölt egészségügyi intézetre bombákat dobtak le, anélkül azonban,

szerzése révén újra visszakerültek a gazdasági életünk vérkeringésébe és az üzleti életünket megelevenítették. Ezzel visszatért a háborúszakában megriadt közönség.

SZOROS KÖTÉS

szakerültek ga-
gésébe és pan-
evenítették.
a háboru első
zónáság bizalma
immár nem a
főnek, hanem
a betétek, hanem
a betétek szá-
amölcsöző elhe-
n van az, hogy
sora pénzinté-
ra jött és sok
omcsak saját fe-
nek abba elhe-
knek is készs-
gatást, hogy mi-
ket jegyezzenek

Hősöknek.

— máj. 17.
gár szivárvány-
mezők végtelen-
az alvó mezők.
az örömtől gyűl-
elharsan az örök
Szent miszté-
oldóságok aka-
viziós körtánc-
nséges, mindent
és az Elet zen-
ban megfiatalítja
norát, tüzzőrs-
zökön: ünnepét

a szomorú, fájó
lelmek vést jó-
sikolyok száll-
a esontos kez-
ő kaszaja bor-
tja dus kalászeit.
szája alatt. Száz-
ulik. És a bor-
-tovább arat és
kinban, fájda-
nemesek, a h-
Győzött a Halál

t, győzött a nem-
és tovább fo-
a embervér és
ak sorra ezreink.
ent Étekek szá-
a, könnye, gyá-
anyák gyötrel-
ztulása, kulturák
mind a fájó nagy
tefeje: a Háboru
szerte a világon,
atalmas összeasa-
gy küzdelemben,
zepette, mint egy
végtelen siva-
kén, fenségesen,
zet, kiemelkedik
y nép: a magyar-
nk, eltitkolt fáj-
vágynak, szent
törnek elő, lel-
smét előállottunk
tepi mezben; egy
mifelénk, hogy
gyönyörködjenek
nemzet elszánt
rompóba állt a
együtt szállt a
bátran, félelmet
endülettel rohar-
s győztek és di-
a lelkünk sirt a
átva a lázat, a
kitörni, amelyet
borzalmas kü-
noltnak hittünk.
nünkben lassan-
héz könnyek, el-
tek elő, majd a
re, látván, mint
a szörnyű nagy
tvéreink, atyáink,
k megöntözi az
megt csak vé-
zabad mezők-
nieink nem rop-
zi harcban, me-
fanatikus bátor-
a Halál fogad.
end lesz a mezt-
a hősök lelke
hol a fájdalom
ünkben pedig ott

marad az elesett hősök fájó emléke,
szívünkbe zárjuk, lelkünkkel átölel-
jük örök emléküket.
Az emlékek nemcsak szívünkben
élnék, maradandóvá kell tenni az
emlékeket, hogy mint örök mementók
hirdessék évszázadokon át márványba
vésvé a hősök nevét és dicső tetteit.
A kezdeményező lépés már meg-
történt; egy a haza védelmében el-
esett hősök emléket megörökítő vál-
lat a hősök emléket márványban
megörökíti s elhelyezi középületeken
szerte az országban. — A márvány-
tablák egy-egy hős dicsőségének ma-
radandó emlékei. Örök mécses díszíti
a táblákat... és kigyulnak a tüzek,
az emlékezés lángjai, biborra festve
az eget és fennén hirdetik örökkön-
örökké: a dicsőség, a bátorság, a győ-
zelem fiainak emlékét.

SZINHÁZ

**** A társulat kiegészítése ügyben**
Fodor Oszkár színigazgató min-
den lehetét elkövet. Ivánfi Jenő a ko-
lozsvári Nemzeti Színház kitűnő tán-
cos komikusa az ujonnan szerződött
tag, aki a tegnapi estén az Iglói diá-
kokban nagy sikerrel lépett fel. Ivánfi
egyik legismertebb nevű táncos komi-
kusa a vidéknek, aki állandóan első-
rangú színpadokon működött és akivel
a társulat értékben sokat nyert. Most
már csak a zenekar hiányzik, hogy a
társulat operettekben is mindig mű-
vészi eszen elsőrangú nyújtson. Ugy
jártunk, hogy egy-két napon be-
lül, — legkésőbb szombaton, — a kö-
zönségnek ezirányú kívánsága is tel-
jesül és már a kassai 34-ik gyalog-
ezred zenekara mellett kerülhet színre
valamelyik kiváló operett. A terv szer-
int a katonazene szombaton az Év-
ban, Lehár fényes sikerű nagy ope-
rettjében debütál.

**** Krémer Jenő jubileuma.** Kré-
mer Jenő, társulatunk kiváló komikusa
és főrendezője e hó 25-én tölti be szí-
néskedésének harmincadik évét. Ezt
az alkalmat a színtársulat a jubiléus
tisztelőre rendezendő diszlokádás ke-
retében kívánja megünnepelni. Krémer
Jenő egyike azoknak a régi színészek-
nek, aki kora ifjúságától állandóan el-
sőrangú színpadokon működött és aki
mindig lépést tartott a színészet ma-
darn irányban való fejlődésével. Hisz-
szük, hogy városunk közönsége is
örömmel csatlakozik majd a színtár-
sulat ünnepéhez és meleg ünnepél-
sai fogja felelhetetlenné tenni a nagy-
szerű művészszamberak jubileumát.

**** A cigányprimás operett vasár-
nap este vendéget is hozott.** Röss
Jenő, a kassai társulat kiváló táncos
komikusa lépett fel Gaston gróf sze-
repen a közönség állandó tetszésnyil-
vánítása mellett. Sári szerepében Al-
bert Böske nyújtott kiváló és ugyan-
sak nagyban járultak hozzá az est
sikeréhez: Falussy István, Krémer
Jenő, Tóth Béla és Szepessi Manó.

**** Timár Liza, Bródy egyik leg-
kiválóbb alkotása, tegnapelőtt, hétfőn
pompás előadásban került színre az
ujhelyi színházban. A címszerepet
Császár Kamilla, a közönség becézett
kedvence játszotta s ez a körülmény
elég volt ahhoz, hogy az állítólag leg-
rosszabb színházi napon, hétfőn is telt
ház, lelkes közönség nézze végig a
darabot. A közönség nem is csalódott
várakozásában, a bájos művésznő ez-
uttal is kiváló produkált s új zo-
mánccal vonta be az Ujhelyben már
meglehetősen lejátszott darabot. —
A közönség egész este melegen ün-
nepelte. Rajta kívül a nagy siker osz-
tályosai voltak Falussy, Fodor, Fenyő,
Zilyó és Krémer.**

HIREK.

— Waltherr Lászlóné temetése.
Könnöző részvétellel, mély meghatott-
sággal kísérté el utolsó útjára a vá-

ros közönsége Waltherr Lászlóné,
városunknak élete delén tragikusan
elhunyt, közszeretetten álló kedves,
neméslelkű urasszonyát. A gyászestet
a részvétnek a megszokott mértékét
messze túlhaladó hullámszerű idézte
fel s a kondoleálók tömege fejezte ki
benső részvétét nemcsak a gyászba-
borult férj, Waltherr László, de az el-
hunytak mélyen sújtott édes apja,
Meczner Gyula, vármegyénk ny. fő-
ispánja előtt is. A temetésen ott volt
az egész város s a ravatalt koszoruk
erdője borította. A gyászszertartás a
családi ház parkjában ment végbe, a
hol Payer Ferenc esperes plébános
fényes papi segédlettel végezte a meg-
ható ceremóniát. A koporsót a csa-
ládtagok vállakon emelték a gyász-
kocsira. Könnyezve kísérté ezután
utolsó útjára a feledhetetlen urhöl-
gyet Ujhely város közönsége, amely-
nek közléseben oly tevékenyen és
eredményesen vette ki ő maga részét.

— Vármegyénk részvétele a IV.
hadikölcsonben. Nap-nap után példa-
adó áldozatkészségeről kapunk hírt
vármegyénk közönségének. Legújab-
ban, mint értesülünk, gróf Hoyos Sán-
dor zempléni nagybirtokos, ki már
az előző hadikölcsonokban is szép je-
lét adta hazafias készségének, 40,000
koronát jegyzett a IV. magyar hadi-
kölcsonra. A szép tett önmagát dicséri.

— Kitüntetés. Fűzi Dezső törzs-
őrmeztart, aki a háboru kezdete óta
állandóan frontszolgálatot teljesít, a
bronz-, kis és nagy ezüst érdem-
tulajdonosát, az ellenség előtt tanusi-
tott vitéz magatartásának elismeré-
sül a király Ófelsége újabbán a vi-
téztségi szalagon függő koronás ezüst
érdemkereszttel tüntette ki.

— Barkói ünnepély. Oppitz Sán-
dor kanonok kezdeményezésére a bar-
kói szoros jelentőségének megünne-
pülésére és a hazafias örölem fejleszté-
sére a nagymihályi polgári iskola nö-
vendékei részére az igazgatóság ju-
nius hó első napjaiban karpáti ünne-
pélyt rendez a barkói szorosnál. Az
igazgatóság a megyebeli intézeteket
szintén meghívja az ünnepélyre.

— Meghívó. Van szerencsém a
Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület
igazgató-választmányának t. tagjait a
f. hó 19-én, pénteken délelőtt 10 óra-
kor a vármegyeháza nagytermében
tartandó választmányi ülésre meghívni
és szíves megjelenésre felkérni. Mecz-
ner Gyula, e. alelnök.

— Himnlőltás. A polgármester ér-
tesíti a város közönségét, hogy a fo-
lyó évi himnlőltást dr. Stern Armin
városi orvos május hó 25-től kezdő-
dőleg hetenkint kétszer és pedig va-
sárnap és szerdán délután 2-4 óráig
a rendőrkapitányi hivatalban fogja fo-
ganatosítani.

— A IV. hadikölcson jegyzése
körüli agitációban dicseretre méltó
buzgóságot fejtett ki Pekáry Géza
gálszécs-vidéki körjegyző, aki körjeg-
zőségében házról-házra járva 46.200
koronát jegyeztetett eddigé az egy-
szerű falusi nép által. Ez az összeg
az utolsó fillérig a ládafiából került
elő. A cselekedet maga-magát dicséri.

— Letartózták a városháza
gyujtogatóját. A városházi tűz — mint
a rendőri nyomozás kiderítette —
gyujtogatásból eredt. Balázs Gyula
többszörösen büntetett betörő és gyuj-
togató, a rendőrségen és a bíróságnál
már régen ismert alak, gyujtotta fel a
városházát a rendőrségi zarkából, ahol
éppen valami kihágás miatt fogva
tartották. — Érdekes, hogy a gyufát
tartották. — Érdekes, hogy a gyufát
egyik városi seprős adta Balásznak,
aki a „hivatalos személytől” kapott
gyufával gyujtotta fel a padlást. Ba-
lázs, — mint bevallotta, — azért kö-
vette el a gyujtogatást, hogy fogsá-
gából szabaduljon. Es ez sikerült is
neki. A tűz kiütése alkalmával ugyan-
is Balászt a rendőrség udvarára vit-

ték, ahonnan egy őrizetlen pillanat-
ban megszökött haza az anyjához.
Ott fogta el a rendőrség. Balászt már
átkísérték a kir. ügyészséghez.

— Révész Imre táncitanár ez uton
hívja fel a m. t. érdeklődők figyelmét,
hogy a táncitanítást az iskolai tanév
befejeztével június hó 5-én a „Nyul-
kert” helyiségében kezdi meg. Figye-
lemre méltó, hogy a nélkülözhetetlen
testnevelés és illetan gyermekneve-
lési szempontból igen szükséges.

— A váltók óvása. A kormány
legújabb rendelete folytán a lejárt, va-
lamint az 1916. augusztus 31-ig bezáró-
lóg lejártó váltó, kereskedelmi utal-
vány és közraktári jegy tekintetében
a fizetés végetti bemutatásra és a fi-
zetés hiánya miatti óvás felvételére a
megszabott határidő 1916. szeptember
4-ig meghosszabbították. Ugyanazon
idő alatt törtenhetik az említett pa-
pirok tekintetében a névbeesülési fi-
zetés végetti bemutatás.

— Leégett a csemernyei malom.
Varanói tudósítónk közli, hogy a gróf
Hadik-Barkóczy Endre tulajdonát ké-
pező csemernyei nagy gőzmalom a
múlt héten porrá égett. A malom a
vidék legnagyobb üzemeinek egyike
volt és ugyszólván az egész varanói
járást látta el őrleményekkel. A kár
100.000 koronán felül, melynek egy
része azonban biztosítás útján meg-
fog térülni.

— Molnárok és pékek felmentése.
A honvédelmi miniszter rendelete foly-
tán közli a kassai Kereskedelmi és
Iparkamara, hogy a segédszolgálatra
vagy népfelkelesi hadiszolgálatra al-
kalmatlan osztyálozott molnárok és
pékek, kik a mögöttes országokban
tartózkodnak, ha ez iránt a főispánok
indokolt előterjesztést tesznek, a m.
kir. honvédkerületi, illetve a cs. és
kir. katonai parancsnokság által bi-
zonytalan időre fel fognak mentetni.

Főszerkesztő és laptalajdonos: **Ehler Gyula**
Felelős szerkesztő: **Teleky Sándor.**

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

A Kazinczy-utczai 44. sz. ház-
ban egy négy szobából és mel-
lékhelyiségekből álló lakás 1916.
évi május 1-től bérbe adandó.
Bővebb felvilágosítással szolgál

Dr. Kellner Soma
ügyvéd.

Faarverési hirdetmény.

Gróf Lónyay Elemér uradalmához tartozó erdő-
ségéből kikerült és a cserzés után visszamaradt circa
1000 köbméter gömbölyű tölgyfa (ugynevezett pékfa)
125 cm. magas rakásokban vasárnap, folyó évi május hó
21-én délelőtt 10 órákor Bodrogolasziban, az uradalmi
intézőség irodájában zárt írásbeli ajánlatok útján eladatik.
Vevők tartoznak írásbeli ajánlataikat postán vagy
személyesen május hó 21-én délelőtt 10 óráig az inté-
zőség kezeihez lepecsételt borítékban letenni.
Vevő tartozik a vételár 20%-át 3 nap alatt bizto-
síték gyanánt lefizetni.
Az eladásra kerülő famennyiség a bodrogolaszii
Darnó-ban, a vasuti állomástól 3 kilométernyire fekszik.
Bodrogolaszi, 1916. május 16.

Az uradalmi intézőség.

FOGTECHNIKAI TEREM

FOGSOROKAT
és egyes
FOGAKAT

**Arany platina koro-
nát, Hidmunkát** rágásra
kifogástalauul használható, mü-
vészi és izléses kivitelben ké-
szíték, valamint **foghuzás,**
fogtömés legjutányosabban.

LEPROVITS IGNÁTZ
KASSA, FOUTCA 65. I. EM.
vizsg. fogtechnikus, jó és szép
munkáért az Orsz. Milleneumi
kiállításon kitüntette.

Zongora vétel.

Használt, de jókarban lévő
rövid zongora megvételre
kerestetik.
Cím a kiadóhivatalban.

Mindennemü

Gummi hulladékot

legmagasabb napi áron vásárol

Magyar Ruggyantaárugyár
Részvénytársaság

Levélezim:
Budapest, főpostafiók 206.

Alkoholmentes

italok minden izben és aromában.

Egyedüli árusítója:
a Pannonia kávéházban.

6662/1916. sz. Sátoraljaujhely r. t. város polgármesterétől.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A rendőrségi épületek leégett tetejének helyreállítására és az ezzel kapcsolatos kőműves, mázó stb. munkálatokra folyó hó 19-ének déli 12 órájára zárt ajánlati versenyárgyalást hirdetek.

Ajánlat tehető asbestpala, vagy kettőserep fedésre az összes kapcsolatos munkákkal együtt.

Az ajánlat „Ajánlat a rendőrségi épületek befedése és kapcsolatos munkálatokra” jelzéssel a kitűzött határidőig a városi iktatóba nyújtandók be. Később érkezett, vagy szabálytalanul kiállított ajánlatok figyelembe nem vehetők.

Az ajánlatához az ajánlati végösszeg 5%-ának megfelelő bantpénzben, vagy óvadékképes papirokban a város pénztárába történt befizetéséről szóló nyugta csatolandó.

Ajánlattevők ajánlataikkal a döntésig kötelezettségben maradnak, a város ellenben fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül az árakra tekintet nélkül szabadon választhat, esetleg a versenyárgyalást eredménytelennek nyilvánítja s a munkálatok kivételéről másként gondoskodik.

Ajánlati lapok, építési feltételek a kiadóban minden szükséges felvilágosítás a hivatalos órákban a főmérnöktől vagy ennek helyettesétől megszerezhetők.

Sátoraljaujhely, 1916. május 16.

Dr. Orbán Kálmán,
h. polgármester.

1714/1916. tk. szám.

Hirdetmény.

A királyhelmezi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Bodrogközi gazdasági vasut részére és csatlakozás folytán pótlólag a m. kir. államvasutakhoz az alább megnevezett községek határában kisajátított birtokterületekről elkészített összeírás, térkép és egyéni kimutatás hitelesítésére a következő határnapok tűzettek ki, úgymint: Nagyezsigánd, Kisczigánd, Riese és Karsa községekre nézve 1916. évi június hó 21-ik napjának délelőtti 9 órája Nagyezsigánd vasuti állomásra; Látza, Zemplénagárd, Nagytárkány, Bély és Dámóc községekre nézve 1916. évi június hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája Zemplénagárd vasuti állomásra; Perbenyik és Királyhelmez községekre nézve 1916. évi június hó 24-ik napjának délelőtti 10 órája Perbenyik vasuti állomásra.

Értesíti az érdekelteket, hogy azok, kiknek a kisajátítás, térfogat, valamint a birtokösszeírásokba bevezetett szolgálomak vagy jogosultságok ellen kifogásaik vannak, erre vonatkozó észrevételeiket a fentebbi határnapon a hitelesítő bizottságnak előterjeszthetik.

Azokat pedig, kiknek a kisajátított területekért járó s az egyéni kimutatásban kitüntetett kártalanítási vagy kisajátítási összeg mennyiségére nézve vannak ellenvetéseik, vagy akik ezen összegekre bármilyen czimen igényt tartanak, fölhívja, hogy ellenvetéseiket s illetőleg igényeiket ezen telekkönyvi hatósághoz 1916. évi június 20-ig annál bizonyosabban jelentsék be, mert a bíróság tekintet nélkül a később jelentkezők észrevételeire és igényeire a kisajátítási és kártalanítási összeget az egyéni kimutatás adatainak megfelelően fogja kiutalni, a kisajátított területekre bekebelezett vagy felülkebelezett terheknek törlését pedig hivatalból fogja elrendelni.

Az egyéni kimutatás, térkép és birtokösszeírás a telekhivatalban felek által megtekinthető.

Kelt Királyhelmez, 1916. május 13.

Gábrél sk.
kir. járásbíró.

Fűkaszálók, marokrakó aratógépek

azonnali szállításra kaphatók

Szilági és Diskant

gépgyárban MISKOLCZON.

Ugyanitt eladó egy új kévekötő-aratógép 200 kiló manillával együtt.

XXXII-ik magyar királyi játékonyczélú államsorsjáték.

Ezen pénzsorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony czélokra fog fordítottatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475,000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200,000 korona készpénzben,

		továbbá:	
1 főnyeremény	30,000 K.	20 nyeremény á 200 K.	4,000 K.
1	20,000 „	40 „	150 „
1	10,000 „	100 „	100 „
1	5,000 „	200 „	50 „
1	5,000 „	2500 „	20 „
5 nyeremény á 1,000 K.	5,000 „	12000 „	10 „
5 „ á 500 „	2,500 „		
10 „ á 250 „	2,500 „	14885 nyeremény összesen	475,000 K.

Huzás visszavonhatatlanul 1916. június hó 15-én.
Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valóságos posta-, adó-, vám- és adóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a leggyakrabban használt váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld a Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

836/1916. tk. szám.

Hirdetmény.

A tokaji kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bodrogközi gazdasági vasutvonalhoz az alább megnevezett községek határában kisajátított birtokterületekről elkészített összeírás, térkép és egyéni kimutatás hitelesítésére a következő határnapok tűzettek ki, úgymint: Bodrogolász és Bodrogzsádány községekre nézve 1916. évi június 20-ik napjának d. e. 9 órájára sárospataki vasuti állomásra.

Értesíti az érdekelteket, hogy azok, kiknek a kisajátítás, térfogat, valamint a birtokösszeírásokba bevezetett szolgálomak vagy jogosultságok ellen kifogásaik vannak, erre vonatkozó észrevételeiket a fentebbi határnapon a hitelesítő bizottságnak előterjeszthetik.

Azokat pedig, kiknek a kisajátított területekért járó s az egyéni kimutatásban kitüntetett kártalanítási vagy kisajátítási összeg mennyiségére nézve vannak ellenvetéseik, vagy akik ezen összegekre bármilyen czimen igényt tartanak, fölhívja, hogy ellenvetéseiket s illetőleg igényeiket ezen telekkönyvi hatósághoz 1916. évi június 15-ig annál bizonyosabban jelentsék be, mert a bíróság tekintet nélkül a később jelentkezők észrevételeire és igényeire a kisajátítási és kártalanítási összeget az egyéni kimutatás adatainak megfelelően fogja kiutalni, a kisajátított területekre bekebelezett vagy felülkebelezett terheknek törlését pedig hivatalból fogja elrendelni.

Az egyéni kimutatás, térkép és birtokösszeírás a telekhivatalban felek által megtekinthető.

Kelt Tokaj, 1916. május 12.

Plathy Zsigmond,
m. kir. táblabíró.

Hirdetmény.

A sárospataki főiskola tulajdonát képező következő ingatlan birtokai:

I.

Zemplén vármegye Sárospatak község határában levő „Bálványos” nevű ingatlan 358 kat. hold. Kikiáltási ára: 7760 korona. Bantpénz 776 korona.

II.

Zemplén vármegye Bodrogkisfalud község határában levő „Faragó szállás” nevű ingatlan 165 kat. hold. Kikiáltási ára: 3400 korona. Bantpénz: 340 korona.

III.

Szabolcs vármegye Balkány község határában levő „Perked Mosolygó” nevű ingatlan 183 kat. hold. Kikiáltási ára: 5400 korona. Bantpénz: 540 korona, — az 1916. évi június hó 13-ik napjának d. u. 4 órájkor Sárospatakon, a sárospataki ref. főiskola Gazdasági Választmányának hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen 1916. évi október hó 1-től kezdődőleg hat esztendőre haszonbérbe fognak adni.

Az árverési feltételek a főiskola Gazdasági Választmányának hivatalos helyiségében megtekinthetők. Sárospatak, 1916. május hó 6-án.

A sárospataki ref. főiskola Gazdasági Választmánya s ennek nevében:

Kovácsy Sándor,
h. elnök.